

Informacja

**o sytuacji na małopolskim
rynku pracy
wraz z informacją
o sytuacji obywateli Ukrainy**

październik 2023

Opracowanie:

Zespół Badań, Analiz i Programowania Rynku Pracy

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

INFORMACJE SKRÓTOWE, PAŹDZIERNIK 2023, WOJ. MAŁOPOLSKIE	2
DEMOGRAFIA MAŁOPOLSKI.....	2
PODMIOTY GOSPODARCZE W MAŁOPOLSCE	3
AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA W MAŁOPOLSCE.....	4
ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW	5
BEZROBOCIE W MAŁOPOLSCE	6
LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA	7
SYTUACJA W POWIATACH MAŁOPOLSKI	7
PRZEPŁYW BEZROBOTNYCH W REJESTRACH POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY (PUP)	9
NAPŁYW CUDZOZIEMCÓW DO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO	10
OFERTY PRACY	11
OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	12
STRUKTURA BEZROBOTNYCH.....	14
MONITOROWANIE BIEŻĄCEJ SYTUACJI NA LOKALNYCH RYNKACH PRACY	16
ZWOLNIENIA GRUPOWE.....	16
BIEŻĄCA SYTUACJA MAŁOPOLSKIEGO RYNKU PRACY	16
DZIAŁANIA NA RZECZ OBYWATELI UKRAINY	18
PUNKTY INFORMACYJNE.....	18
ANKIETA DLA OBYWATELI UKRAINY – DIAGNOZA POMOCY POTRZEBNEJ PRZY UZYSKANIU ZATRUDNIENIA	18
WSPARCIE W ZAKRESIE PORUSZANIA SIĘ PO RYNKU PRACY ORAZ DORADZTWO ZAWODOWE.....	18
MONITOROWANIE SYTUACJI OBYWATELI UKRAINY NA RYNKU PRACY	18
UDZIAŁ OBYWATELI UKRAINY W PROJEKTACH REALIZOWANYCH I FINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO.....	19

Informacje skrótowe, październik 2023, woj. małopolskie

- Stopa bezrobocia: **4,1 %** (bez zmian m/m)
- Liczba osób bezrobotnych: **59 842** (-585 m/m)
- Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym: **9 261** (-117 m/m)
- Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym: **9 846** (-373 m/m)
- Udział osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy: **49,9%** (-4,3 p. proc. m/m)
- Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy: **48 901** (-513 m/m)
- Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowane w miesiącu sprawozdawczym: **8 132** (-231 m/m)
- Udział kobiet w liczbie bezrobotnych: **55,4%** (-0,2 p. proc. m/m)
- Udział osób zamieszkałych na wsi w liczbie bezrobotnych: **53,4%** (+0,1 p. proc. m/m)
- Udział osób do 30. r.ż. w liczbie bezrobotnych: **27,2%** (+0,2 p. proc. m/m)
- Udział osób po 50. r.ż. w liczbie bezrobotnych: **25,0%** (bez zmian m/m)
- Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym: **5 425** (-1 201 m/m)
- Zwolnienia grupowe: **w 3 zakładach dotyczyły 28 osób**
- Zgłoszenia planowanych zwolnień grupowych: **brak w miesiącu sprawozdawczym**

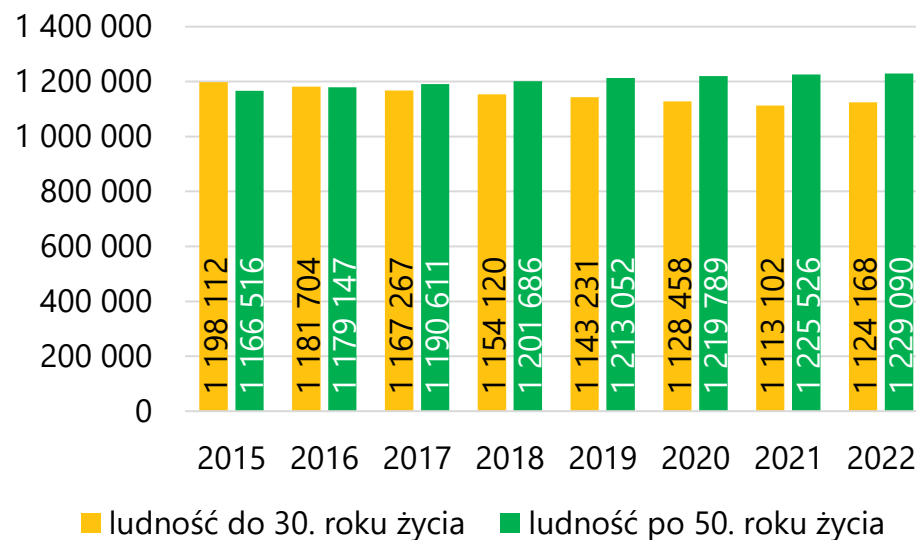
Demografia Małopolski

Tabela 1. Struktura demograficzna ludności Małopolski

Liczba ludności	3 429 014
Kobiety	1 765 923 (51,5%)
Mężczyźni	1 663 091 (48,5%)
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	662 369 (19,3%)
Ludność w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat)	2 045 737 (59,7%)
Ludność w wieku poprodukcyjnym (60/65-89 lat)	720 908 (21%)
Ludność do 30. roku życia	1 124 168 (32,8%)
Ludność po 50. roku życia	1 229 090 (35,8%)

dane według stanu na 31 grudnia 2022 r.

Wykres 1. Liczba ludności w wieku poniżej 30. r.ż. i powyżej 50. r.ż. w województwie małopolskim w latach 2015-2022

Podmioty gospodarcze w Małopolsce

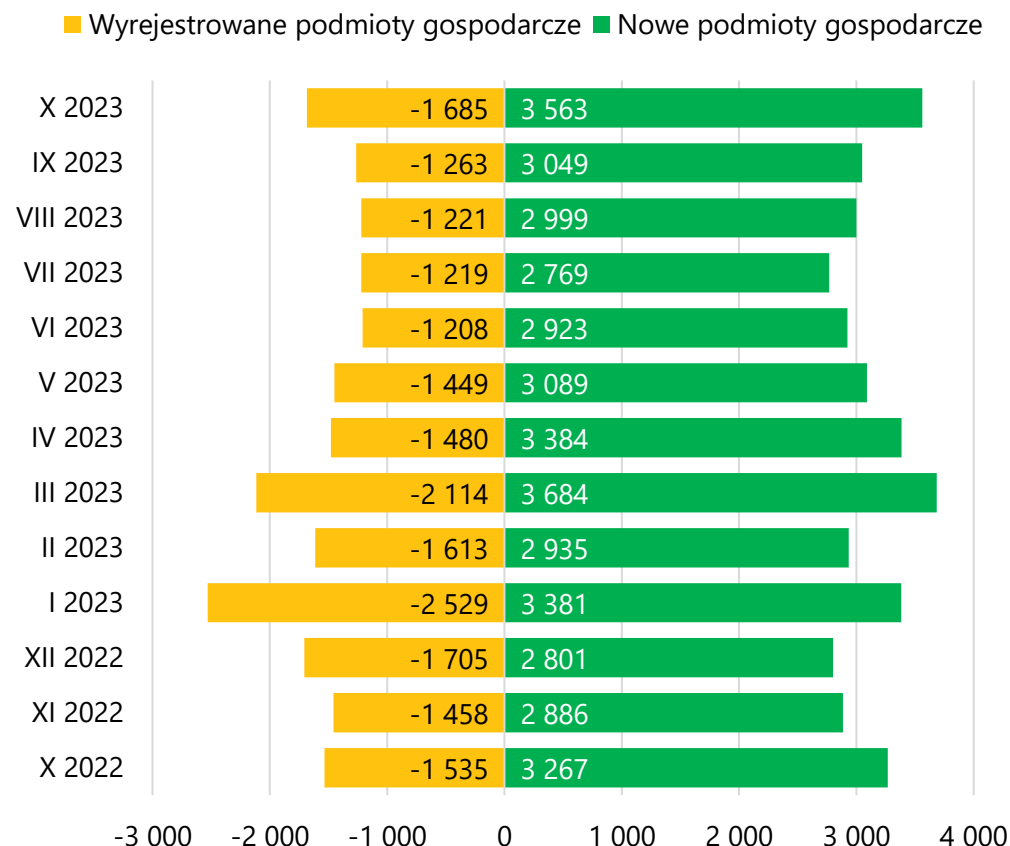
Na koniec października 2023 r. w bazie REGON zarejestrowanych było 478 657 podmiotów gospodarczych z województwa małopolskiego, z czego 351 893 to podmioty prowadzone przez osoby fizyczne. W październiku 2023 r. zarejestrowano 3 563 nowe podmioty gospodarcze (w tym 2 937 działalności osób fizycznych), a wyrejestrowano 1 685 (w tym 1 509 działalności osób fizycznych).

Tabela 2. Liczba podmiotów gospodarki narodowej, październik 2023 r.

Podmioty gospodarki narodowej	Liczba	Udział
Ogółem	478 657	x
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	351 893	73,52%
Wielkość podmiotu: 0-9 osób	464 200	96,98%
Wielkość podmiotu: 10-49 osób	11 878	2,48%
Wielkość podmiotu: 50-249 osób	2 242	0,47%
Wielkość podmiotu: 250-999 osób	283	0,06%
Wielkość podmiotu: 1 000 i więcej osób	54	0,01%
Nowe podmioty gospodarcze	3 563	0,74%
Nowe osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2 937	82,43%
Wyrejestrowane podmioty gospodarcze	1 685	x
Wyrejestrowane podmioty gospodarcze prowadzone przez osoby fizyczne	1 509	89,55%

Opracowane na podstawie: GUS, Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON.

Wykres 2. Nowo zarejestrowane i wyrejestrowane podmioty gospodarki narodowej w woj. małopolskim w okresie X 2022 - X 2023

Aktywność ekonomiczna w Małopolsce

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w II kwartale 2023 r. odnotowano spadek liczby osób aktywnych zawodowo. Spadła liczba osób pracujących, natomiast wzrosła liczba osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

W II kwartale 2023 r. osoby aktywne zawodowo stanowiły 56,2% ludności w wieku 15–89 lat. Współczynnik ten zmniejszył się o 0,6 p. proc. w porównaniu z I kw. 2023 r. Wskaźnik zatrudnienia wyniósł 55% i zmniejszył się o 0,7 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału.

Wykres 3. Struktura aktywności i bierności zawodowej ludności w województwie małopolskim w II kw. 2023 r.

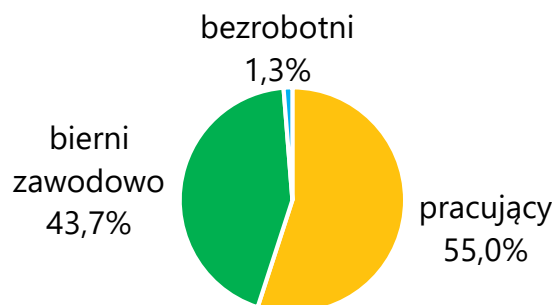
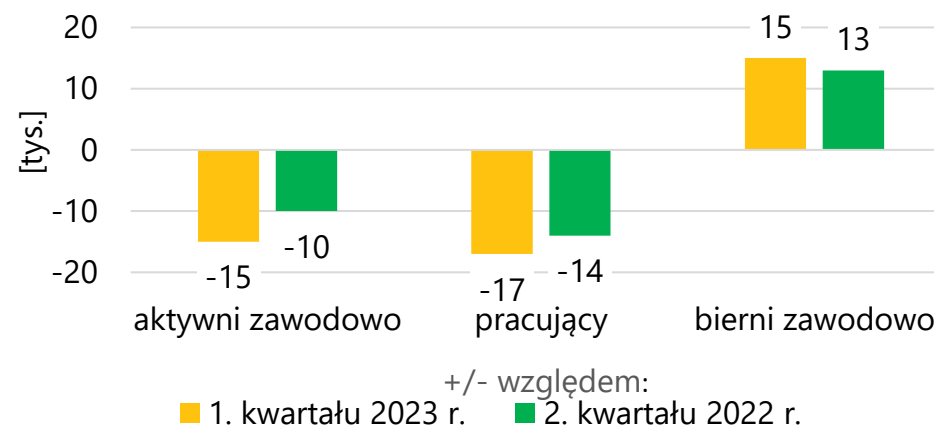

Tabela 3. Aktywność ekonomiczna osób w wieku 15-89 lat w II kwartale 2023 r.

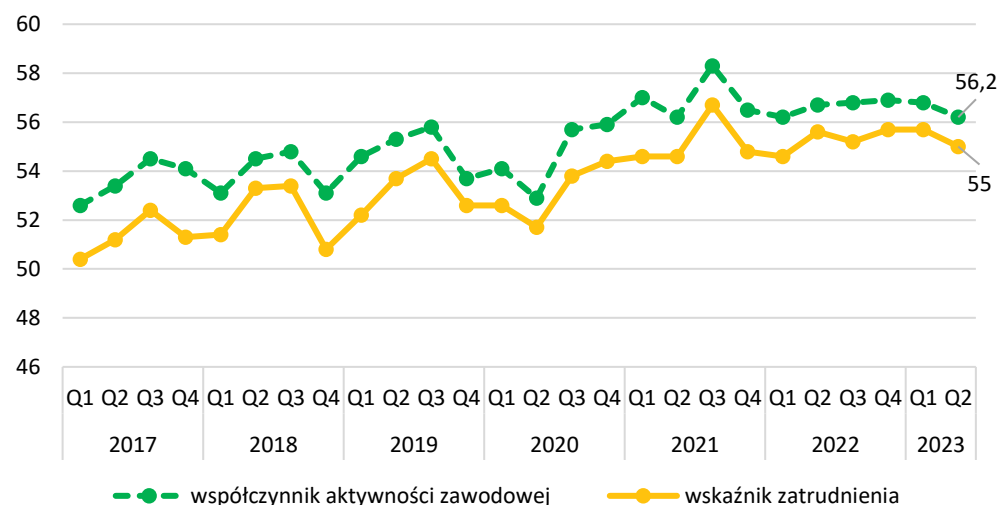
Aktywność ekonomiczna	Q2 2023	Zmiana Q1/Q2
1. Liczba aktywnych zawodowo	1 474 tys.	-15 tys.
1.a. Liczba pracujących	1 442 tys.	-17 tys.
1.b. Liczba bezrobotnych	33 tys.	+3 tys.
2. Liczba biernych zawodowo	1 147 tys.	+15 tys.
Współczynnik aktywności zawodowej	56,2%	-0,6 p. proc
Wskaźnik zatrudnienia	55,0%	-0,7 p. proc

Źródło: GUS, Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim – II kwartał 2023 r.

Wykres 4. Zmiany struktury aktywności ekonomicznej w woj. małopolskim w II kwartale 2023 r. w odniesieniu do I kwartału 2023 i II kwartału 2022 r.

Wykres 5. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia (%) w województwie małopolskim w latach 2017-2023

Opracowane na podstawie: GUS, Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie małopolskim.

Zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

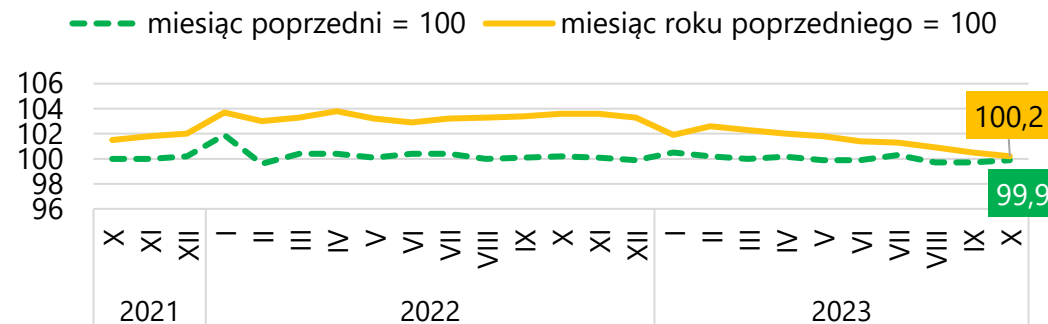
Zatrudnienie

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw^{1,2} w październiku 2023 r. wyniosło 545,5 tys. osób i zwiększyło się w skali roku o 0,2%, a w relacji do poprzedniego miesiąca zmniejszyło się o 0,1%.

Tabela 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. małopolskim w październiku 2023 r.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	X 2023 (w tys.)	X 2022 =100
Ogółem	545,5	100,2
przemysł	217	99,6
budownictwo	40,4	97,6
handel; naprawa pojazdów samochodowych	101,5	99,6
transport i gospodarka magazynowa	32,2	101,7
zakwaterowanie i gastronomia	13,6	105,2
informacja i komunikacja	54,5	103,3
obsługa rynku nieruchomości	5,9	100,4
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	40,5	102,2
administrowanie i działalność wspierająca	26,8	97,1

Wykres 6. Dynamika przeciętnego miesięcznego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w okresie X 2021 - X 2023

Wynagrodzenie

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w październiku 2023 r. wyniosło 7 865,11 zł i zwiększyło się o 13,3% w ujęciu rocznym, a w relacji do poprzedniego miesiąca zmniejszyło się o 1%.

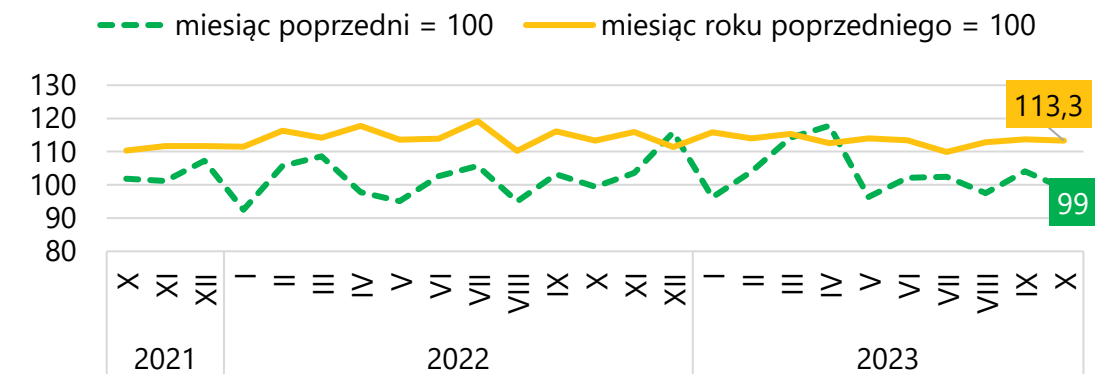
¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

² Opracowane na podstawie: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w październiku 2023, GUS

Tabela 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w woj. małopolskim, październik 2023 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	X 2023 (w zł)	X 2022 =100
Ogółem	7 865,11	113,3
przemysł	7 205,18	112,1
budownictwo	6 465,60	109,8
handel; naprawa pojazdów samochodowych	6 525,95	111,6
transport i gospodarka magazynowa	6 870,96	119,6
zakwaterowanie i gastronomia	5 249,99	115,1
informacja i komunikacja	14 477,26	117,1
obsługa rynku nieruchomości	6 461,20	108,9
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10 373,18	108,3
administrowanie i działalność wspierająca	6 501,84	116,2

Wykres 7. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie X 2021 - X 2023

Bezrobocie w Małopolsce

W październiku Główny Urząd Statystyczny poinformował WUP Kraków o dokonanej we wrześniu i w październiku 2023 r. **rewizji (ponownym przeliczeniu) miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego** dla Polski ogółem, województw i powiatów.

Zaplanowana w 2023 r. rewizja miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego **dla grudnia 2022 r. oraz miesięcy od stycznia do sierpnia 2023 r.** uwzględnia ostateczne dane dotyczące liczby osób pracujących w gospodarce narodowej według faktycznego miejsca pracy, przygotowane na podstawie administracyjnych źródeł danych oraz kwartalnej i miesięcznej sprawozdawczości statystycznej podmiotów gospodarki narodowej.

Dane o liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, publikowane dotychczas przez GUS, **pozostają bez zmian³.**

Zamieszczone w niniejszej publikacji informacje uwzględniają skorygowane wartości stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski ogółem, województw i powiatów.

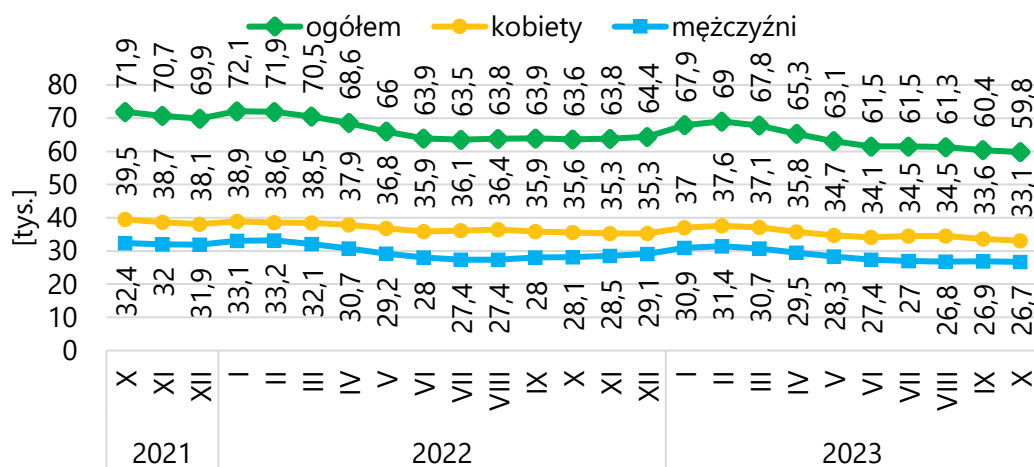
W związku z tym nie należy porównywać wojewódzkiej oraz powiatowej stopy bezrobocia w okresie od grudnia 2022 r. z okresami poprzedzającymi.

³ Więcej informacji dostępne jest na stronie GUS: [Informacja GUS nt. planowanej rewizji miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego](#) [dostęp z dnia 31.10.2022].

Liczba osób bezrobotnych i stopa bezrobocia

Na koniec października 2023 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **59 842 bezrobotnych – najmniej w historii województwa**. W stosunku do poprzedniego miesiąca liczba ta zmniejszyła się o 585 osób. W porównaniu do października ubiegłego roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 3 776 osób, co oznacza spadek o 5,9% rok do roku.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych w województwie małopolskim z uwzględnieniem płci w okresie X 2021 - X 2023

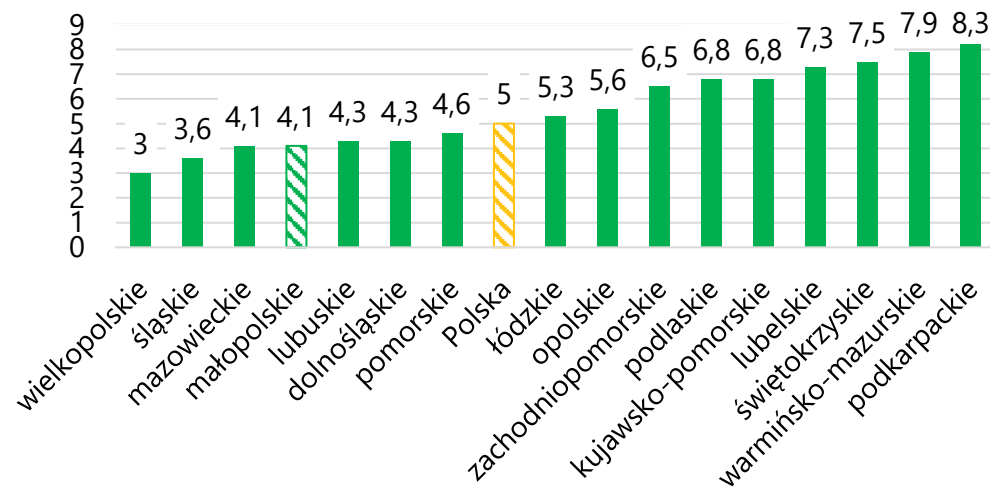
Stopa bezrobocia w województwie na koniec października 2023 r. wyniosła 4,1%. W stosunku do września 2023 r. pozostała bez zmian.

Stopa bezrobocia w październiku 2023 roku w Polsce wyniosła 5% i nie zmieniła się w stosunku do poprzedniego miesiąca. Bezrobocie zmniejszyło się o 0,1 p. proc. w województwach: śląskim, dolnośląskim, łódzkim, opolskim, kujawsko-pomorskim i świętokrzyskim. Województwo małopolskie znajduje się na trzecim miejscu pod względem wielkości stopy bezrobocia *ex aequo* z woj. mazowieckim. Najniższe bezrobocie odnotowano w województwie wielkopolskim (3%), śląskim (3,6%),

mazowieckim i małopolskim (4,1%) oraz lubuskim (4,3%), a najwyższe w województwie podkarpackim (8,3%).

W stosunku do października ubiegłego roku stopa bezrobocia w województwie małopolskim spadła o 0,4 p. proc.

Wykres 9. Stopa bezrobocia w województwach Polski, październik 2023 r.

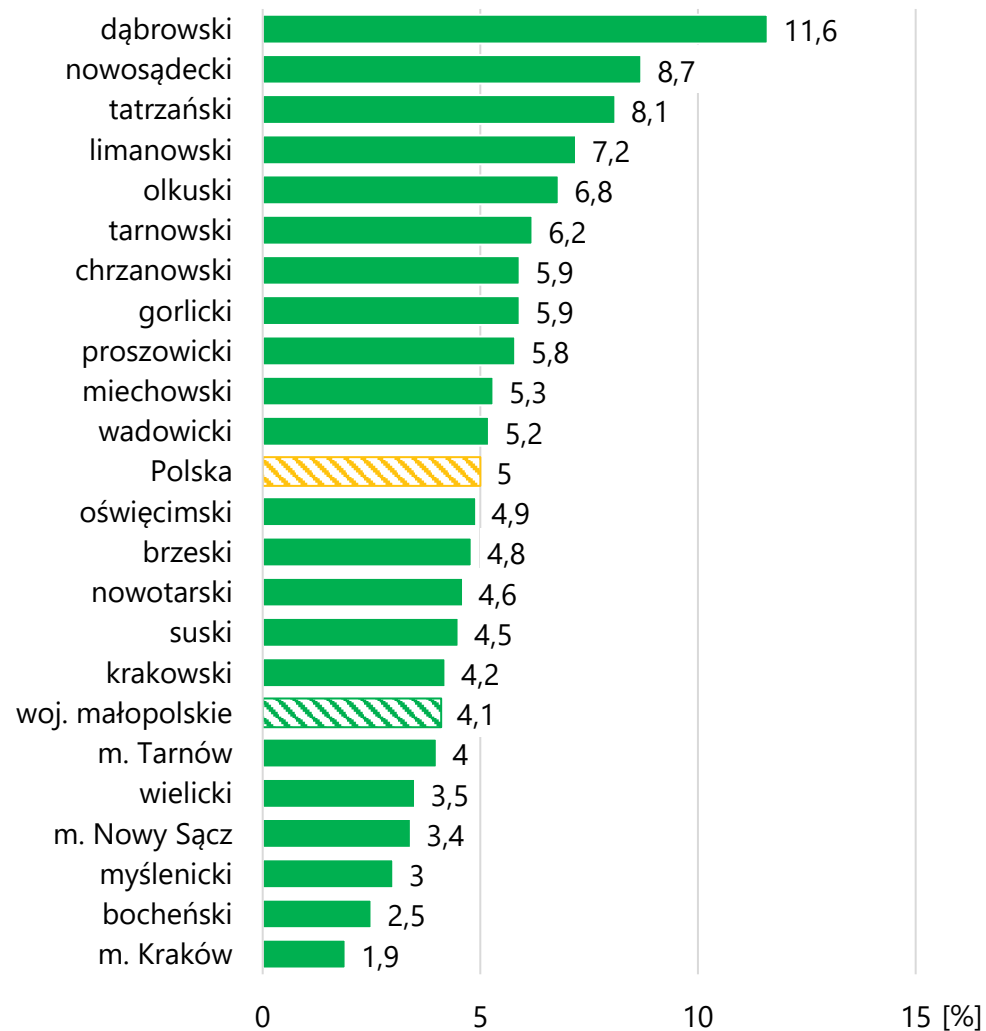
Sytuacja w powiatach Małopolski

W październiku 2023 r. różnica w poziomie bezrobocia pomiędzy powiatami wyniosła 9,7 p. proc. Stopa bezrobocia najmniejszą wartość przyjęła w Krakowie (1,9%) i powiecie bocheńskim (2,5%), a największą w powiecie dąbrowskim (11,6%) i nowosądeckim (8,7%). W sześciu powiatach wartość stopy była niższa od wojewódzkiej, a w pięciu plasowała się pomiędzy wojewódzką i krajową.

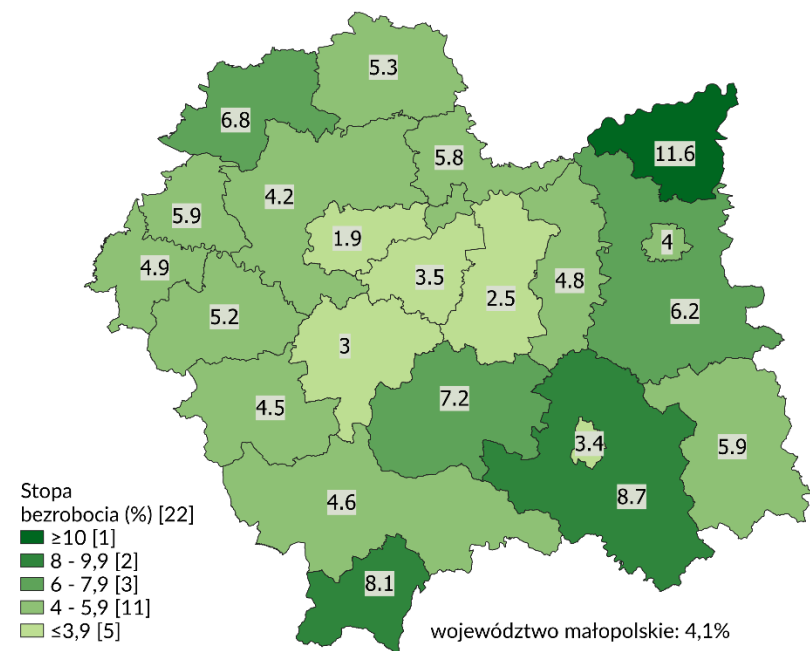
W odniesieniu do ubiegłego miesiąca stopa bezrobocia spadła w dziesięciu powiatach. Spadki odnotowano w powiatach: chrzanowskim (-0,3 p. proc.), myślenickim, krakowskim, miechowskim, olkuskim (-0,2 p. proc.), w Krakowie oraz powiatach: brzeskim, oświęcimskim, proszowickim i nowosądeckim (-0,1 p. proc.). Bezrobocie wzrosło

w czterech powiatach: suskim, nowotarskim, gorlickim i dąbrowskim (+0,1 p. proc.). Sytuacja pozostała bez zmian w Nowym Sączu, Tarnowie i powiatach: bocheńskim, wielickim, wadowickim, tarnowskim, limanowskim i tatrzańskim.

Wykres 10. Stopa bezrobocia w powiatach województwa małopolskiego, październik 2023 r.

Mapa 1. Przestrzenne zróżnicowanie stopy bezrobocia (w %) w powiatach województwa małopolskiego, październik 2023 r.

Przepływ bezrobotnych w rejestrach powiatowych urzędów pracy (PUP)

W październiku 2023 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 9 261 bezrobotnych (o 117 osób mniej niż we wrześniu 2023 r.), wyrejestrowało się natomiast 9 846 osób (o 373 osoby mniej niż miesiąc wcześniej).

Wśród wszystkich nowo zarejestrowanych 1 649 osób nie pracowało w okresie poprzedzającym rejestrację (o 240 osób mniej niż w poprzednim miesiącu). Na skutek zwolnienia z przyczyn leżących po stronie zakładu pracy zarejestrowały się 283 osoby. Pozostałym 7 329 nowo zarejestrowanym wygasły umowy lub same złożyły wypowiedzenie.

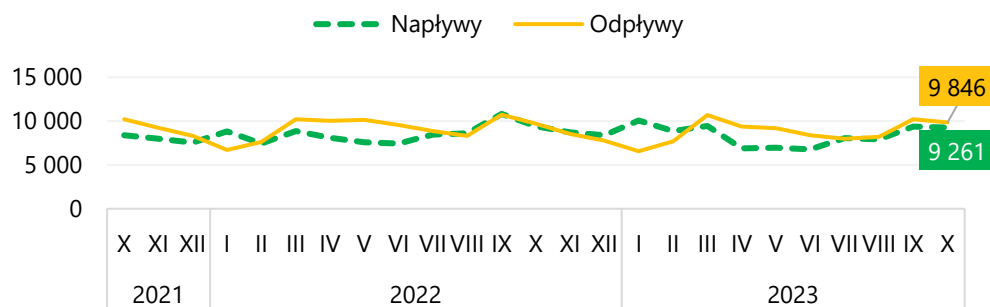
Spośród osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych 49,9% podjęło pracę (spadek w porównaniu do poprzedniego miesiąca o 4,3 p. proc.). Osoby podejmujące pracę subsydiowaną stanowiły 8,9% osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych ogółem, a podejmujące pracę niesubsydiowaną 41%.

Udział wyrejestrowań z powodu dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego wyniósł 8,2% (spadek o 0,5 p. proc. w stosunku do poprzedniego miesiąca). Z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy status osoby bezrobotnej straciło 17,6% osób (wzrost o 1,5 p. proc. m/m). Z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego, praw emerytalnych lub rentowych oraz osiągnięcia wieku emerytalnego z rejestrów osób bezrobotnych wyłączono łącznie 230 osoby, tj. 2,3% wyrejestrowanych.

Tabela 6. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych według przyczyn, październik 2023 r.

Powody wyłączenia (odpływu) z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym	Liczba osób	Udział
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym ogółem	9 846	x
Podjęcie pracy	4 913	49,9%
Podjęcie pracy niesubsydiowanej	4 040	41,0%
Podjęcie pracy subsydiowanej	873	8,9%
Prace interwencyjne w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	227	2,3%
Roboty publiczne w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	34	0,3%
Podjęcie działalności gospodarczej w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	351	3,6%
Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia w ramach podjęcia pracy subsydiowanej	113	1,1%
Rozpoczęcie szkolenia	441	4,5%
Rozpoczęcie stażu	713	7,2%
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy	184	1,9%
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	1 730	17,6%
Dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	812	8,2%
Osiągnięcia wieku emerytalnego	138	1,4%
Nabycia praw emerytalnych lub rentowych	43	0,4%
Nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	49	0,5%
Razem emerytalne	230	2,3%

Wykres 11. Napływ i odpływ bezrobotnych z rejestrów powiatowych urzędów pracy w województwie małopolskim w okresie X 2021 - X 2023

Napływ cudzoziemców do województwa małopolskiego

Jedną z form zatrudniania cudzoziemców jest praca na podstawie oświadczenia pracodawcy o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. W tej uproszczonej procedurze, która obejmuje obywateli 5 państw (Ukrainy, Armenii, Białorusi, Gruzji i Mołdawii)⁴ pracodawca rejestruje w powiatowym urzędzie pracy oświadczenie

o powierzeniu pracy danej osobie. W październiku 2023 r. wpisano do ewidencji powiatowych urzędów pracy 2,1 tys. oświadczeń.

W październiku 2023 r. w Małopolsce wydano i przedłużono 4 023 zezwolenia na pracę dla cudzoziemców. Zezwolenia te najczęściej dotyczyły pracy w transporcie i gospodarce magazynowej, przetwórstwie przemysłowym, handlu hurtowym i detalicznym, budownictwie, działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, informacji i komunikacji, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

W październiku 2023 r. w Małopolsce wydano 13 zezwoleń na pracę sezonową. Zezwolenie na pracę sezonową uprawnia cudzoziemca do wykonywania pracy w rolnictwie oraz gastronomii i zakwaterowaniu.

Dodatkowo, w październiku 2023 r. w małopolskich powiatowych urzędach pracy pracodawcy złożyli 5 458 powiadomień o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy⁵. Od 12 marca 2022 r. do końca października 2023 r. zgłoszono łącznie 94 tys. takich powiadomień⁶.

⁴ Z dniem 28.10.2022 r. weszły w życie przepisy rozporządzenia z dnia 25 października 2022 r. nowelizujące m.in. rozporządzenie w sprawie państw, do których obywateli stosuje się niektóre przepisy dotyczące zezwolenia na pracę sezonową oraz przepisy dotyczące oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (Dz. U. z 2022 r. poz. 2204). Na mocy tej nowelizacji z dniem 28.10.2022 r. przedsiębiorcy nie mogą występować o nowe wpisy oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Rosji, a obywatele Rosji zostali wyłączeni z procedury uproszczonej.

⁵ Na podstawie Ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. poz. 583 z późn. zm.) obywatel Ukrainy, który korzysta ze specjalnych uprawnień od 24 lutego 2022 r. oraz każdy obywatel Ukrainy, który aktualnie przebywa legalnie w Polsce może zarejestrować się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy na co do zasady takich samych zasadach jak dla obywateli RP, z tym, że rejestrować mogą się również osoby starsze, tj. kobiety powyżej 60 roku życia i mężczyźni powyżej 65 roku życia (art. 22 ust. 6 ustawy). Po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy obywatele Ukrainy mogą skorzystać, na takich samych zasadach jak obywatele Polscy, ze wszystkich oferowanych usług i instrumentów rynku pracy, określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto obywatel Ukrainy, który przebywa legalnie może podjąć pracę w Polsce (art. 22 ust. 1). Pracodawca musi powiadomić powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania. Powiadomienia musi dokonać online za pośrednictwem portalu praca.gov.pl w terminie 14 dni od dnia powierzenia pracy obywatelom Ukrainy. Obywatel Ukrainy musi być w Polsce legalnie np. przebywać w ruchu bezwizowym, na wizie lub przebywać na podstawie art. 42 tej. Ustawy. Jego pobyt uznaje się za legalny także jeśli wjechał do Polski legalnie na podstawie przepisów ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

⁶ Źródło: cesar.praca.gov.pl/ [28.11.2023].

Tabela 7. Podejmowanie pracy przez cudzoziemców w woj. małopolskim w okresie ostatniego roku w 2022 i 2023 r.

2022/2023	Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji	Wydane i przedłużone zezwolenia na pracę dla cudzoziemców	Liczba zezwoleń na pracę sezonową	Powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy ⁷
paż.22	2 490	2 298	6	4 771
lis.22	2 569	2 875	4	4 404
gru.22	2 469	2 803	0	3 761
sty.23	2 408	2 432	3	5 597
lut.23	2 376	2 460	16	4 672
mar.23	3 344	2 592	48	5 176
kwi.23	2 179	2 068	30	4 995
maj.23	2 426	2 450	49	4 506
cze.23	2 622	2 781	126	4 638
lip.23	2 513	2 471	131	5 282
sie.23	2 566	2 774	34	5 407
wrz.23	1 985	3 381	18	5 297
paż.23	2 118	4 023	13	5 458
Razem	32 065	35 408	478	63 964

Oferty pracy

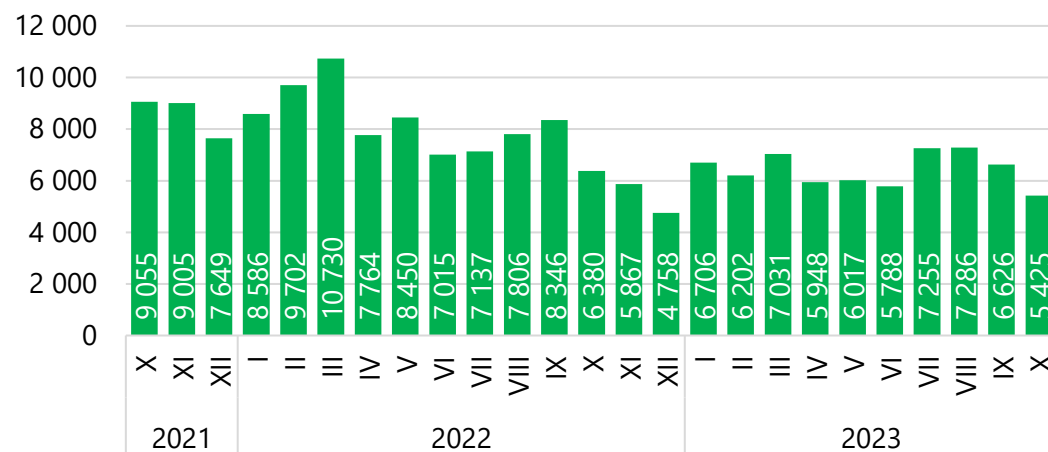
W październiku 2023 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 5,4 tys. ofert pracy. Liczba ta była niższa o 1 201 ofert w porównaniu do poprzedniego miesiąca (-18,1%) i o 955 niższa w stosunku do października 2022 r. (-15%).

Oferty pracy subsydiowanej stanowiły 18,6% wszystkich ofert. Udział ofert subsydiowanych spadł w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego o 25%.

Tabela 8. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w październiku 2023 r.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	Liczba	Udział
Napływ ofert pracy	5 425	x
Subsydiowanej	1 011	18,6%
Z sektora publicznego	462	8,5%
Sezonowej	2 522	46,5%
Dla osób z niepełnosprawnościami	176	3,2%

Wykres 12. Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w okresie X 2021 – X 2023

⁷ o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583).

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Na koniec października 2023 r., spośród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, najliczniejszą grupę stanowili długotrwale bezrobotni (46,1% ogółu bezrobotnych). Bezrobotni do 30. r.ż. stanowili 27,2%, a powyżej 50. r.ż. 25,0% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Wykres 13. Udział osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród bezrobotnych ogółem, stan na koniec miesiąca sprawozdawczego, październik 2023 r.

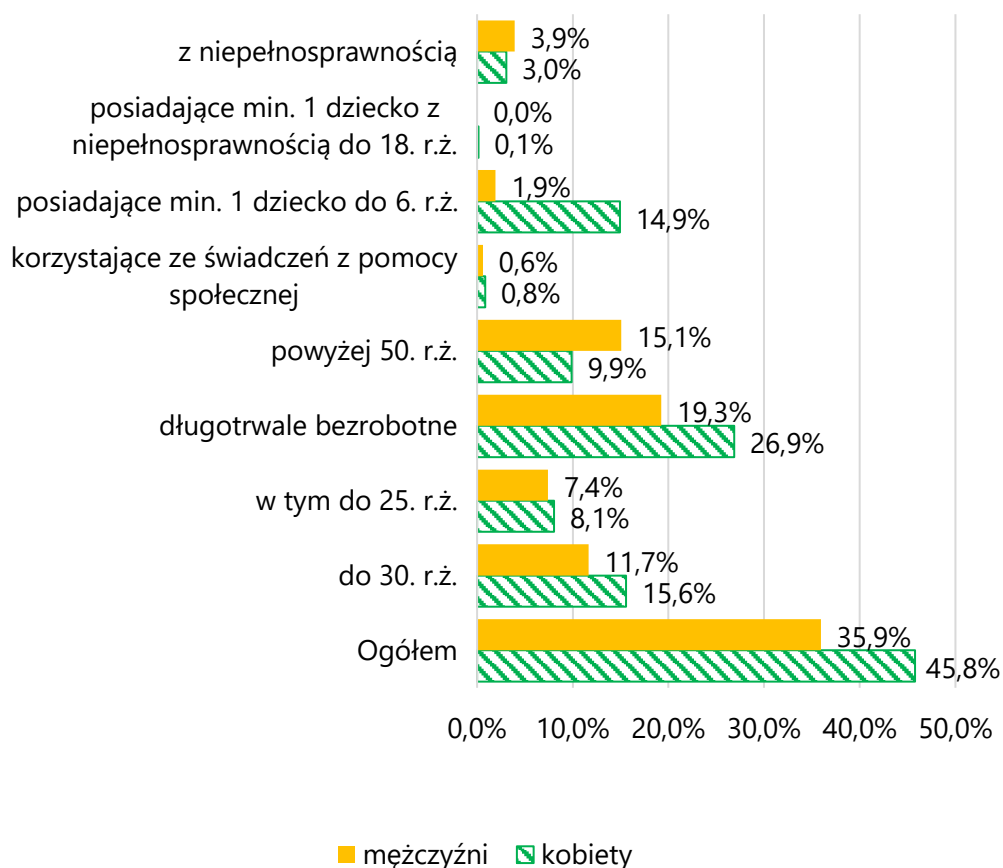

Tabela 9. Liczba i udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych, stan na koniec października 2023 r.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (stan na koniec X 2023)	Razem	Kobiety	Udział grupy wśród bezrobotnych ogółem	Zmiana m/m % (IX 2023 = 100)	Zmiana r/r % (X 2022 = 100)
Ogółem	48 901	27 392	81,7%	99,0	91,6
do 30. r.ż.	16 294	9 318	27,2%	99,7	96,9
w tym do 25. r.ż.	9 257	4 819	15,5%	100,7	98,3
długotrwale bezrobotne	27 605	16 079	46,1%	98,6	85,8
powyżej 50. r.ż.	14 938	5 914	25,0%	99,1	91,0
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	868	503	1,5%	120,7	129,4
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6. r.ż.	10 092	8 935	16,9%	98,0	90,1
posiadające co najmniej jedno dziecko z niepełnosprawnością do 18. r.ż.	99	79	0,2%	95,2	81,1
z niepełnosprawnością	4 163	1 820	7,0%	97,5	96,5

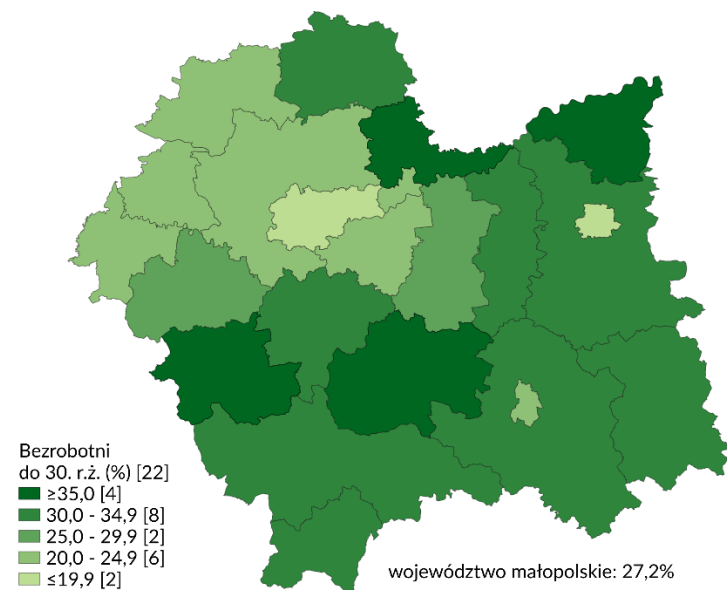
Tabela 10. Struktura bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w miesiącu sprawozdawczym, październik 2023 r.

Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym	razem	kobiety	mężczyźni
Liczba bezrobotnych ogółem	9 261	4 806	4 455
Osoby w szczególnej sytuacji ogółem	8 132	4 355	3 777
do 30. r.ż.	4 142	2 177	1 965
w tym do 25. r.ż.	2 792	1 422	1 370
długotrwale bezrobotne	2 194	1 259	935
powyżej 50. r.ż.	1 510	638	872
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	86	40	46
posiadające min. 1 dziecko do 6. r.ż.	991	763	228
posiadające min. 1 dziecko z niepełnosprawnością do 18. r.ż.	8	6	2
z niepełnosprawnością	481	228	253

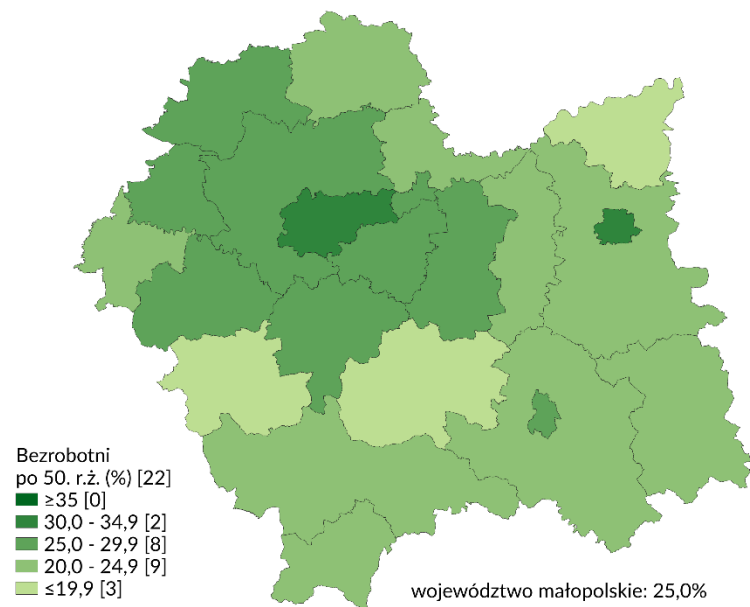
Wykres 14. Udział osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy według płci w miesiącu sprawozdawczym, październik 2023

Mapa 2. Udział bezrobotnych do 30. roku życia, październik 2023 r.

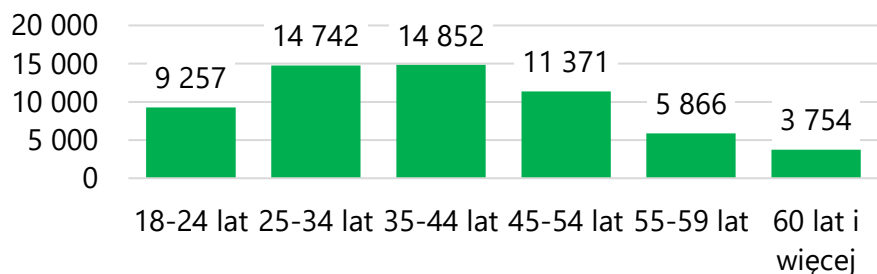
Mapa 3. Udział bezrobotnych powyżej 50. roku życia, październik 2023 r.

Struktura bezrobotnych

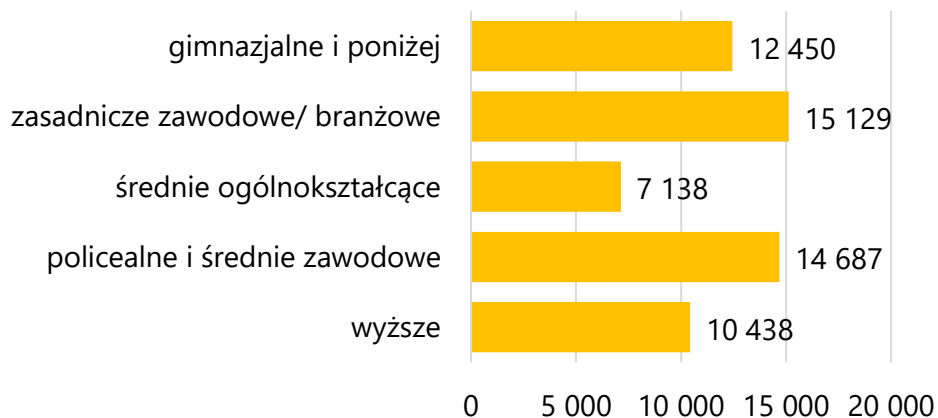
Na koniec października 2023 r. wśród bezrobotnych największy był udział osób w wieku 35-44 lata (24,8%) oraz 25-34 lata (24,6%). Osoby w wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata) stanowiły 64,9% zarejestrowanych.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych w województwie małopolskim według wieku, październik 2023 r.

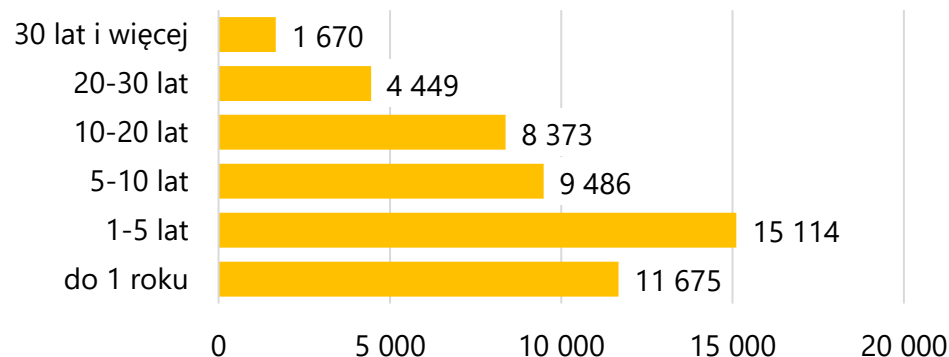
Łącznie blisko połowa bezrobotnych legitymowała się wykształceniem zasadniczym zawodowym (25,3%) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,5%).

Wykres 16. Struktura bezrobotnych według wykształcenia, październik 2023 r.

Osoby bezrobotne najczęściej nie mają lub mają niewielkie, krótsze niż 5 lat, doświadczenie zawodowe liczone stażem pracy (łącznie 59,9% ogółu bezrobotnych).

Wykres 17. Struktura bezrobotnych według stażu pracy, październik 2023 r.

Na koniec października 2023 r. 23,4% osób pozostawało w rejestrach osób bezrobotnych powyżej 24 miesięcy, a 13,6% od 1 roku do 2 lat.

Wykres 18. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy, październik 2023 r.

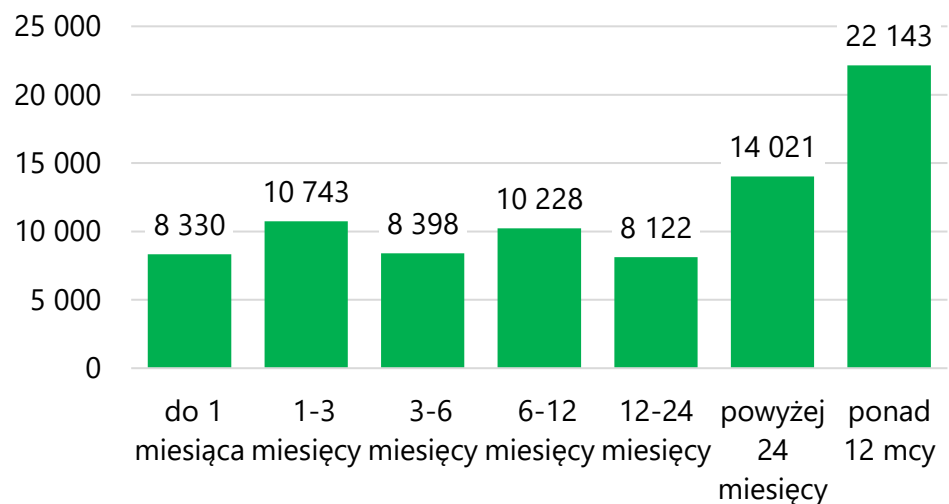

Tabela 11. Bezrobocie w województwie małopolskim - podsumowanie, październik 2023 r.

Jednostka	Liczba bezrobotnych na koniec miesiąca	Liczba bezrobotnych kobiet na koniec miesiąca	Napływ osób bezrobotnych	Odływ osób bezrobotnych	Liczba ofert pracy zgłoszonych do PUP	Stopa bezrobocia
bocheński	940	562	186	198	175	2,5
brzeski	1 558	923	226	273	209	4,8
chrzanowski	2 267	1 274	403	505	383	5,9
dąbrowski	2 139	1 220	245	237	38	11,6
gorlicki	2 088	1 296	337	296	89	5,9
miasto Kraków	10 092	5 034	1 481	1 622	1 566	1,9
krakowski	4 476	2 198	573	738	389	4,2
limanowski	3 489	2 146	601	571	151	7,2
miechowski	838	443	117	150	47	5,3
myślenicki	1 418	763	303	372	140	3,0
miasto Nowy Sącz	1 543	870	286	289	69	3,4
nowosądecki	6 024	4 014	809	912	257	8,7
nowotarski	3 066	1 649	634	551	300	4,6
olkuski	2 696	1 326	327	425	114	6,8
oświęcimski	2 331	1 378	393	415	115	4,9
proszowicki	836	399	150	154	63	5,8
suski	1 372	750	293	257	137	4,5
miasto Tarnów	2 018	1 173	326	330	468	4,0
tarnowski	3 723	2 263	593	574	223	6,2
tatrzański	2 205	944	193	209	77	8,1
wadowicki	2 890	1 528	455	426	98	5,2
wielicki	1 833	986	330	342	317	3,5
woj. małopolskie	59 842	33 139	9 261	9 846	5 425	4,1
Polska	770 400	-	113 800	119 300	-	5,0

Monitorowanie bieżącej sytuacji na lokalnych rynkach pracy

Zwolnienia grupowe

W październiku 2023 r. **dokonano zwolnień grupowych w trzech zakładach z branż:** przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Zwolnienia te dotyczyły łącznie 28 osób. **Nie odnotowano natomiast nowych zgłoszeń zwolnień grupowych.**

Bieżąca sytuacja małopolskiego rynku pracy

W dniach **23-29 listopada 2023 r. przedstawiciele powiatowych urzędów pracy (PUP) udzielili informacji na temat bieżącej sytuacji na lokalnych rynkach pracy**, w tym: o stanie bezrobocia, zmianach w zatrudnieniu oraz podejmowanych przez PUP działaniach w związku z bieżącą sytuacją na rynku pracy. Przedstawiciele urzędów zostali także poproszeni o 3-miesięczne prognozy stanu bezrobocia i zatrudnienia w powiecie, wskazując na wzrost, spadek lub brak zmian w danym obszarze. WUP w Krakowie otrzymał **20 odpowiedzi z małopolskich powiatowych urzędów pracy.**

W listopadzie na małopolskim rynku pracy w większości powiatów utrzymuje się stabilna sytuacja, jednakże w dwóch powiatach sygnalizowano o możliwych zwolnieniach w branży handlowej i produkcyjnej na około 200 osób. W niektórych powiatach pracodawcy wyrażają obawy dotyczące podniesienia w nowym roku minimalnego wynagrodzenia za pracę i związanego z tym wzrostu kosztów utrzymania pracowników. Mimo to nie deklarują oni redukcji stanowisk.

Pracownicy PUP podkreślają, że powoli wyczerpują się środki przeznaczone na aktywizację osób bezrobotnych w bieżącym roku. Mimo to PUP nieprzerwanie realizują aktywne formy wsparcia, a osoby rejestrujące się w urzędach pracy korzystają z możliwości uzyskania

ubezpieczenia po zakończonym stosunku pracy oraz oferowanych przez urząd: staży, szkoleń, prac interwencyjnych, jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej czy bonów na zasiedlenie.

Wyrejestrowania związane są głównie z podjęciami pracy lub niezgłoszeniem się na wyznaczony termin. W rejestrach dominują osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy – przeważają osoby długotrwale zarejestrowane i do 30. roku życia. Przedstawiciele powiatowych urzędów pracy nie dostrzegają nowych widocznych zmian w rejestracjach osób bezrobotnych.

W części powiatów w ciągu najbliższych trzech miesięcy można spodziewać się typowego dla tego okresu wzrostu poziomu bezrobocia na co wpływ ma ograniczenie zatrudnienia w okresie zimowym (często umowy o pracę zawierane są do końca grudnia). Z uwagi na sezonowość odnotowano także spadek liczby ofert pracy. Największy napływ bezrobotnych przewidywany jest w styczniu.

Prognoza spadku zatrudnienia w najbliższym czasie w niektórych powiatach uzasadniona jest przestojem w niektórych branżach, wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę, wyczerpaniem się środków z Funduszu Pracy na aktywizację zawodową i subsydiowane zatrudnienie.

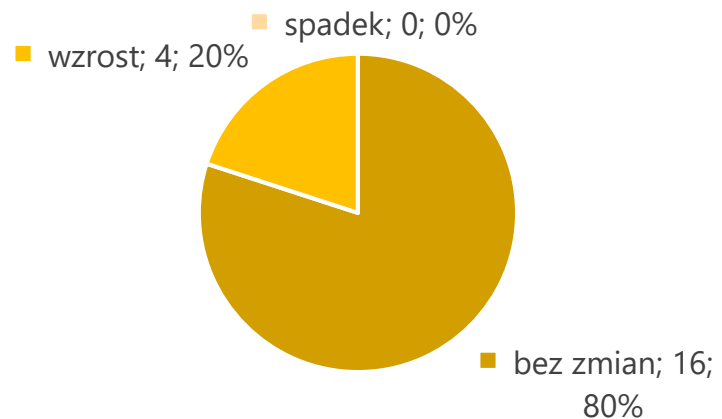
Na pytanie, czy w bieżącym miesiącu odnotowano wzrost liczby rejestracji osób bezrobotnych, 13 spośród 20 odpowiedzi (65%) było przeczących, 7 urzędów (35%) wskazało na nieznaczny wzrost rejestracji.

W 16 spośród 20 urzędów (80%) w najbliższych 3 miesiącach nie przewiduje się większych zmian w liczbie bezrobotnych, w czterech (20%) przewiduje się wzrost.

W przypadku predykcji dotyczącej poziomu zatrudnienia w większości powiatów nie są spodziewane znaczące zmiany w zatrudnieniu (75%, tj. w 15 spośród 20 urzędów). Jeden powiat prognozuje wzrost zatrudnienia (5%), natomiast 4 powiaty spadek (20%).

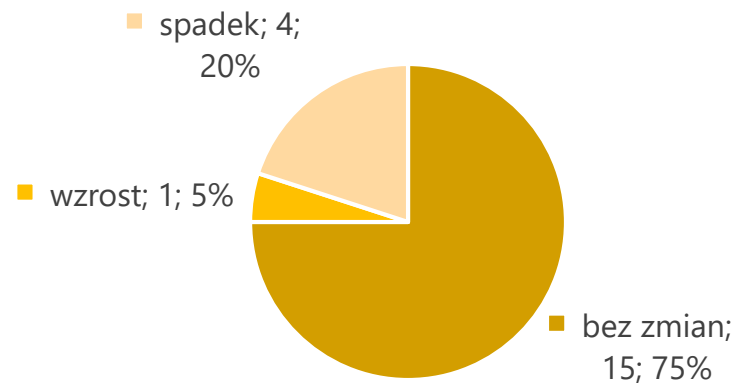
Wykres 19. Odpowiedzi powiatowych urzędów pracy w woj. małopolskim dotyczące prognozy bezrobocia

Bezrobocie (prognoza na 3 najbliższe miesiące)

Wykres 20. Odpowiedzi powiatowych urzędów pracy w woj. małopolskim dotyczące prognozy zatrudnienia

Zatrudnienie (prognoza na 3 najbliższe miesiące)

Działania na rzecz obywateli Ukrainy

WUP Kraków prowadzi działania na rzecz obywateli Ukrainy zgodnie z zapisami pakietu „rynek pracy” w ramach Małopolskiej Tarczy Humanitarnej.

Punkty informacyjne

WUP Kraków prowadzi 4 punkty informacyjne dla obywateli Ukrainy i pracodawców, które funkcjonują w Krakowie, Oświęcimiu, Nowym Sączu i Tarnowie. Do 27.11.2023 r. z oferty punktów skorzystało 14 648 osób (Kraków: 3 915, Oświęcim: 4 955, Nowy Sącz: 4 166, Tarnów: 1 612), w tym 6 286 osób skontaktowało się telefonicznie (Kraków: 1 649, Oświęcim: 1 935, Nowy Sącz: 1 839, Tarnów: 863). W sumie odpowiedziano na 1 545 maile, które wpływają na dedykowany adres ukraina@wup-krakow.pl. Klienci punktów najczęściej zgłaszają się prosząc o pomoc w przygotowaniu CV, tłumaczeniu różnych dokumentów i informacje dotyczące nostryfikacji dyplomów. Szukają ofert pracy, coraz częściej mają już pracę i starają się zmienić ją na lepiej płatną. Wiele osób szuka informacji na temat kart pobytu i wydłużenia legalności pobytu, a także dofinansowania do mieszkań.

Z końcem października 2023 zakończyły się dyżury pracowników WUP w Punkcie Informacyjnym dla Obcokrajowców w Galerii Kazimierz. Dyżury trwały od 25.05.2022 r. Biuro ośrodka pomocy funkcjonującego w Domu Ukraińskim „Czerwona Kalina” z siedzibą przy ul. Moniuszki 21 w Nowym Sączu zostało przeniesione pod nowy adres: ul. Batalionów Chłopskich 19, 33-300 Nowy Sącz. Uległ zmianie także status ośrodka i jego typ, ponieważ został on przyjęty pod opiekę Fundacji „Jesuit

Refugee Service Poland” (fundacja jezuickiej pomocy uchodźcom) i działa jako jedno z biur tej fundacji, świadcząc pomoc humanitarną, edukacyjną, integracyjną oraz psychologiczną uchodźcom.

Ankieta dla obywateli Ukrainy – diagnoza pomocy potrzebnej przy uzyskaniu zatrudnienia

Obywatele Ukrainy zainteresowani podjęciem pracy w Małopolsce i chcący skorzystać ze wsparcia WUP mają możliwość wypełnienia ankiety, która jest dostępna w 3 wersjach językowych – polskiej, ukraińskiej i rosyjskiej na stronie [Wsparcie zawodowe dla obywateli Ukrainy! Czekamy na Ciebie!](#), w punktach informacyjnych oraz w siedzibie Fundacji Zustricz. Graficzne podsumowanie wyników 3 540 ankiet zgodnie ze stanem na dzień 27.11.2023 r. znajduje się na końcu tego opracowania.

Wsparcie w zakresie poruszania się po rynku pracy oraz doradztwo zawodowe

Każdej osobie, która wypełniła ankietę jest proponowane wsparcie. W czasie spotkań indywidualnych z konsultantem lub doradcą zawodowym można uzyskać pomoc w przygotowywaniu CV, informacje w zakresie poruszania się po polskim rynku pracy oraz nauczyć się jak poszukiwać pracy w poszczególnych branżach, na co zwrócić uwagę rozmawiając z pracodawcami, jakie są ważne elementy umów o pracę, co warto ująć w CV i jak udowodnić swoje kompetencje, jeśli dana osoba nie ma dokumentów. Pracownicy WUP podkreślają, by obywatele Ukrainy podpisywali umowy w języku dla nich zrozumiałym. Dotychczas z tego typu wsparcia indywidualnego skorzystało 3 242 obywateli Ukrainy, 877 osób spotkało się z doradcą zawodowym.

Dodatkowo, w przypadku zebrania się grupy chętnych WUP Kraków ma możliwość zorganizowania grupowych spotkań konsultacyjnych oraz warsztatów tematycznych w języku ukraińskim.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie kontynuuje współpracę z Polskim Czerwonym Krzyżem przy realizacji Projektu Livelihoods Employability (Aktywizacja Zawodowa). Projekt w pierwszej kolejności jest adresowany do osób, które przyjechały po rozpoczęciu wojny na Ukrainie, ale mogą do niego przystąpić też osoby, które przyjechały do Polski przed wojną. W ramach współpracy WUP Kraków co dwa tygodnie deleguje swojego pracownika na dyżury odbywające się w biurze projektu PCK przy ul. Studenckiej, żeby konsultował treść ankiety opracowanej przez PCK i adresowanej do uczestników projektu oraz zorganizował warsztaty dla pracowników Biura projektu dotyczące przygotowania CV.

Monitorowanie sytuacji obywateli Ukrainy na rynku pracy

WUP Kraków monitoruje sytuację osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy poprzez analizę na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR. Od 24.02.2022 r. do 27.11.2023 r. powiatowe urzędy pracy z Małopolski zarejestrowały 14 485 obywateli Ukrainy, w tym 13 399 jako osoby bezrobotne, a 1 086 jako poszukujących pracy. 86,63% zarejestrowanych to kobiety.

W tym samym okresie wyrejestrowano 12 222 osoby, w tym 3 349 osób z powodu podjęcia zatrudnienia niesubsydiowanego, 1 379 z powodu rozpoczęcia stażu, a 283 – prac interwencyjnych. Pośród powodów wyrejestrowania zwraca uwagę wysoka liczba osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy – 3 073 oraz dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego – 2 449. Najwięcej osób wyrejestrowało się w Krakowie (4 105 w stosunku do 4 690 zarejestrowanych), Tarnowie (865 w stosunku do 969 zarejestrowanych), Oświęcimiu (735 w stosunku do 849 zarejestrowanych) oraz Chrzanowie

(729 w stosunku do 795 zarejestrowanych). Na dzień 27.11.2023 r. w rejestrach małopolskich PUP pozostawały 2 263 osoby.

Obywatel Ukrainy może podjąć pracę „na wolnym rynku” bez pośrednictwa PUP. Wówczas to pracodawca ma obowiązek powiadomić o tym fakcie w ciągu 14 dni za pośrednictwem portalu praca.gov.pl. Z informacji o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy wynika, że na dzień 27.11.2023 r. pracę podjęło 98 403 osób – najwięcej w Krakowie (48 394), następnie w powiecie krakowskim (10 670) oraz w Olkuszu (6 385). Najczęściej powiadomienia dotyczą zatrudnienia osób jako pracowników wykonujących prace proste (40 193), następnie robotników przemysłowych i rzemieślników (16 855) oraz pracowników usług i sprzedawców (10 342).

Udział obywateli Ukrainy w projektach realizowanych i finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

Obywatele Ukrainy mogą uczestniczyć we wszystkich projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) oraz w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego (RPO WM). Na bieżąco jest monitorowana liczba osób, którym przypisano status: osoba należąca do mniejszości narodowej lub etnicznej, migrant, osoba obcego pochodzenia. Na dzień 27.11.2023 r. w projektach PO WER oraz RPO WM wykazano udział 1 239 takich osób.

11 lipca 2022 roku rozpoczęła się rekrutacja w projekcie Wojewódzkiego Urzędu Pracy „Kierunek Kariera”. W projekcie mogą wziąć udział obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 23 lutego, ukończyli 25 lat, pracują i są związani z Małopolską, bez względu na posiadany poziom wykształcenia. Uczestnicy projektu mają możliwość kształcenia i rozwoju poprzez udział w szkoleniach i kursach w czterech obszarach: językowym, komputerowym, zarządzania projektami, a także prawa jazdy

kategori: A, A2, B, B+E. Na dzień 27.11.2023 r. do projektu zostało zrekrutowanych 97 obywateli Ukrainy (92 kobiety i 5 mężczyzn). Na dzień 27.11.2023 r. zawarto 59 umów uczestnictwa w projekcie Kierunek Kariera oraz 34 umowy w projekcie Kierunek Kariera Zawodowa. Uczestnikami projektów są głównie osoby w wieku 35-44 lata, przeważnie z wyższym wykształceniem, najczęściej ekonomicznym. W ramach pakietu Kierunek Kariera skorzystali z dofinansowania do kursu prawa jazdy kat. B (20 osób) – to ponad dwukrotnie więcej osób niż w wypadku kursów języka polskiego (9 osób). Obywatele Ukrainy brali również udział w zajęciach indywidualnych z języka angielskiego (6 osób), dwie osoby zdecydowały się na kursy z zakresu testowania manualnego, po jednej z zarządzania projektami, a także prawa jazdy kat. A. W ramach projektu Kierunek Kariera Zawodowa zrealizowali kursy zawodowe z zakresu księgowości (5 osób), języków obcych (6 osób), pierwszej pomocy DAN i terapii w wodzie (9 osób); trzy osoby ukończyły kurs prawa jazdy kat. C i C+E, dwie z tematyki sprzedaży i marketingu, zaś jedna uczestniczka wybrała kurs fotografii. 15.08.2023 r. zakończyła się możliwość składania zamówienia na bony. Osoby już zrekrutowane zakończyły szkolenia z dzień 30.09.2023 r. 31.10.2023 r. zakończyła się możliwość przystępowania do inicjatywy w celu skorzystania z usługi doradztwa zawodowego dla osób powyżej 50 roku życia.

INFORMACJA O OBYWATELACH UKRAINY POSZUKUJĄCYCH PRACY

3540 - LICZBA WYPEŁNIONYCH ANKIET
WEDŁUG STANU NA 27.11.2023

PŁEĆ

88% to kobiety
12% to mężczyźni

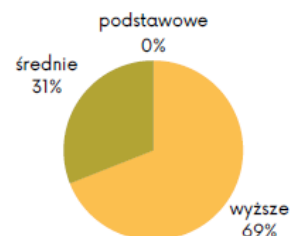
WIEK

Największą grupę
stanowią osoby
w wieku 35-44 lat

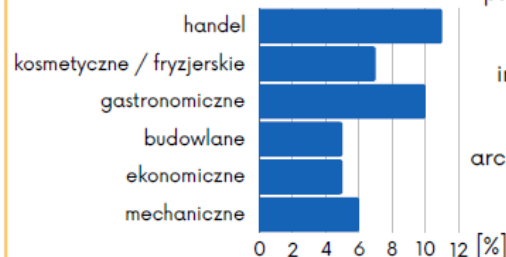
	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
	7%	22%	39%	19%	5%	8%

WYKSZTAŁCENIE

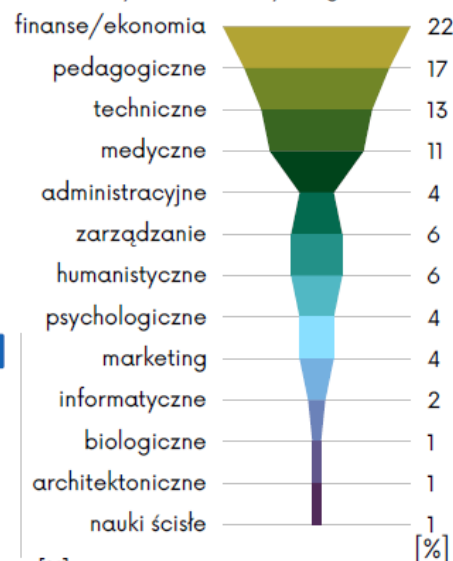
Największą grupę stanowią osoby
z wykształceniem wyższym

Najpopularniejsze profile
wykształcenia średniego

Najpopularniejsze profile
wykształcenia wyższego

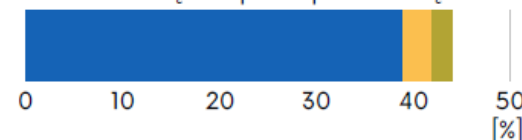

67%
posiada dokumenty
potwierdzające
uzyskane kwalifikacje

91%
jest gotowe do podjęcia
pracy w innym niż
wyczuwany zawód

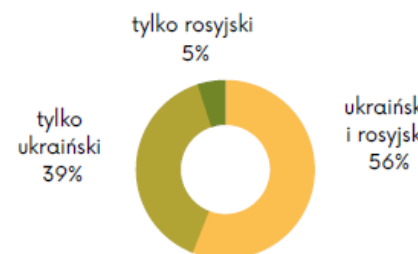
41%
potrzebuje zapewnić opiekę
nad zależnymi członkami
rodziny

- nad dzieckiem / dziećmi 39%
- nad osobą starszą 3%
- nad osobą z niepełnosprawnością 2%

KOMUNIKACJA

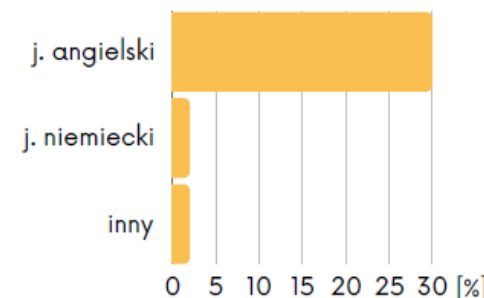
Język używany do komunikacji:

Znajomość języka polskiego:
62% (w tym 50% słabo)

Znajomość języków obcych:

67%
nie zna żadnego języka
obcego na poziomie
komunikatywnym

Źródło danych: ankiety przeprowadzane od 11 marca 2022 r. przez pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie wśród poszukujących pracy obywateli Ukrainy przebywających na terenie województwa małopolskiego.

Opracowanie: Zespół Badań, Analiz i Programowania Rynku Pracy
Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Informacje o napływie cudzoziemców i wniosków na wsparcie ze środków Funduszu Pracy przygotowano w oparciu o dane pozyskane z systemu analityczno-raportowego CeSAR.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie jest instytucją realizującą zadania Samorządu Województwa Małopolskiego w zakresie kreowania polityki rynku pracy. Inicjuje i wspiera skuteczne rozwiązania, które przyczyniają się do realizacji misji WUP Kraków "Kompetentny, wykwalifikowany i pracujący mieszkaniec Małopolski".

Wydawca: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

pl. Na Stawach 1, 30-107 Kraków

tel.: 12 428 78 70 faks: 12 422 97 85

kancelaria@wup-krakow.pl www.wupkrakow.praca.gov.pl